

**Afgørelser – Reg. nr.: 06627.00**

**Fredningen vedrører: Brandlund Mose**

**Domme**

**Taksationskommissionen 23-10-1980**

**Naturklagenævnet**

**Overfredningsnævnet 02-07-1980**

**Fredningsnævnet 31-03-1978**

**Kendelser**

**Deklarationer**

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN  
VEDRØRENDE NATURFREDNING

REG. NR. 06627.000

ADRESSE:  
AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K  
TLF. 01-119565

Sag nr. 163. Fredning af Brandlund mose.

Ringkøbing Amt

Kendelse:

(Meddelt 23. oktober 1980)

Overfredningsnævnets afgørelse af 2. juli 1980 om erstatning i anledning af fredningen af Brandlund mose med tilgrænsende arealer i Brande kommune er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af sagens lb.nr. 6, gårdejer Niels Truelsen.

Taksationskommissionen har den 11. oktober 1980 besigtiget de fredede arealer.

Under taksationen var ejeren bistået af konsulent, landinspektør Sten Laursen, De samvirkende danske Landboforeninger, Landskontoret for Landboret.

For taksationskommissionen påstås ca. 10 ha af det fredede areal, der henligger som hede, og som efter fredningsbestemmelserne ikke må tilplantes, erstattet med 2.000 kr. pr. ha, medens resten, ca. 3,55 ha, påstås erstattet med 1.000 kr. pr. ha svarende til den af overfredningsnævnet anvendte takst for landbrugsjord. Er-

statningen for offentlig adgang påstås ikke forhøjet.

På foranledning af Landskontoret for Landboret har skovfoged E. Jessen-Klixbüll besigtiget arealet og har den 29. september 1980 afgivet en erklæring, hvori det hedder:

"Det drejer sig om et ialt areal på 10,8 ha, hvoraf de 10 ha kunne tilplantes med pyntegrønttræarter som nobilis og nordmansgran, sådan som det er sket på ca. 1 ha, der er skraveret med grønt, på vedlagte kort.

Den relativt magre bund er meget velegnet for nobilis, og p.g.a. de heldige højdeforhold er der lille risiko for forsommerfrostskafer, hvilket da også kan konstateres på det omtalte naboareal. Dette areal blev tilplantet for 12 år siden med ca. 4000 nobilis og 1000 nordmansgran. I år sker første hugst af juletræer, ialt ca. 500 stk., som er mærkede, og partiet vil komme til at indbringe over kr. 15.000 netto, og man fjerner vel at bemærke kun ca. een tiendedel af bestanden, således at man fremover kan udnytte grøntklip og juletræer.

Ifølge ovenstående kunne der altså ikke ske en mere fornuftig udnyttelse af de ca. 10 ha. end at etablere et pyntegrøntanlæg. Allerede inden 15 år kunne man i vor tids priser kunne høve et voldsomt udbytte, på altså 10 ha x kr. 15.000 = kr. 150.000."

Taksationskommissionens bemærkninger:

Erstatningen for status quo-fredning af det omhandlede areal findes i overensstemmelse med den af kommissionen sædvanligt fulgte praksis at burde fastsættes med udgangs-

punkt i en takst på 800 kr. pr. ha. Efter besigtigelsen og den af skovfoged Jessen-Klixbüll afgivne erklæring finder kommissionen, at tabet ved fredningen, for så vidt angår et areal på ca. 10 ha, overstiger 800 kr. pr. ha, idet ejeren er afskåret fra en økonomisk rentabel udnyttelse af arealet i form af tilplantning med nåletræer til anvendelse som juletræer og pyntegrønt. For disse 10 ha fastsættes derfor et skønsmæssigt tillæg på 800 kr. pr. ha til den almindelige arealerstatning. Erstatningen for stiudlæg på 10 kr. pr. lb. meter tiltrædes.

Kommissionen fastsætter herefter erstatningen således:

13,55 ha a 800 kr. pr. ha, afrundet	10.800 kr.
10 ha, yderligere erstatning for tab som følge af beplantningsforbud 800 kr. pr. ha	8.000 kr.
1.350 m sti a 10 kr. pr. lb.m .	13.500 kr.
	<hr/>
ialt	32.300 kr.

Herefter bestemmes:

Den gårdejer Niels Truelson tilkommende erstatning for fredning af en del af ejendommen matr.nr. 6 a, 6 n Brandlund by, Brande sogn fastsættes til 32.300 kr.

Beløbet forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets afgørelse af 2. juli 1980.

I godtgørelse for sagsomkostninger for taksationskommissionen, herunder 333,60 kr. til Hedeselskabet, tillægges

der gårdejer Truelsen ialt 933,60 kr. Dette beløb ud-  
betales direkte til Landskontoret for Landboret.

J. Lunøe

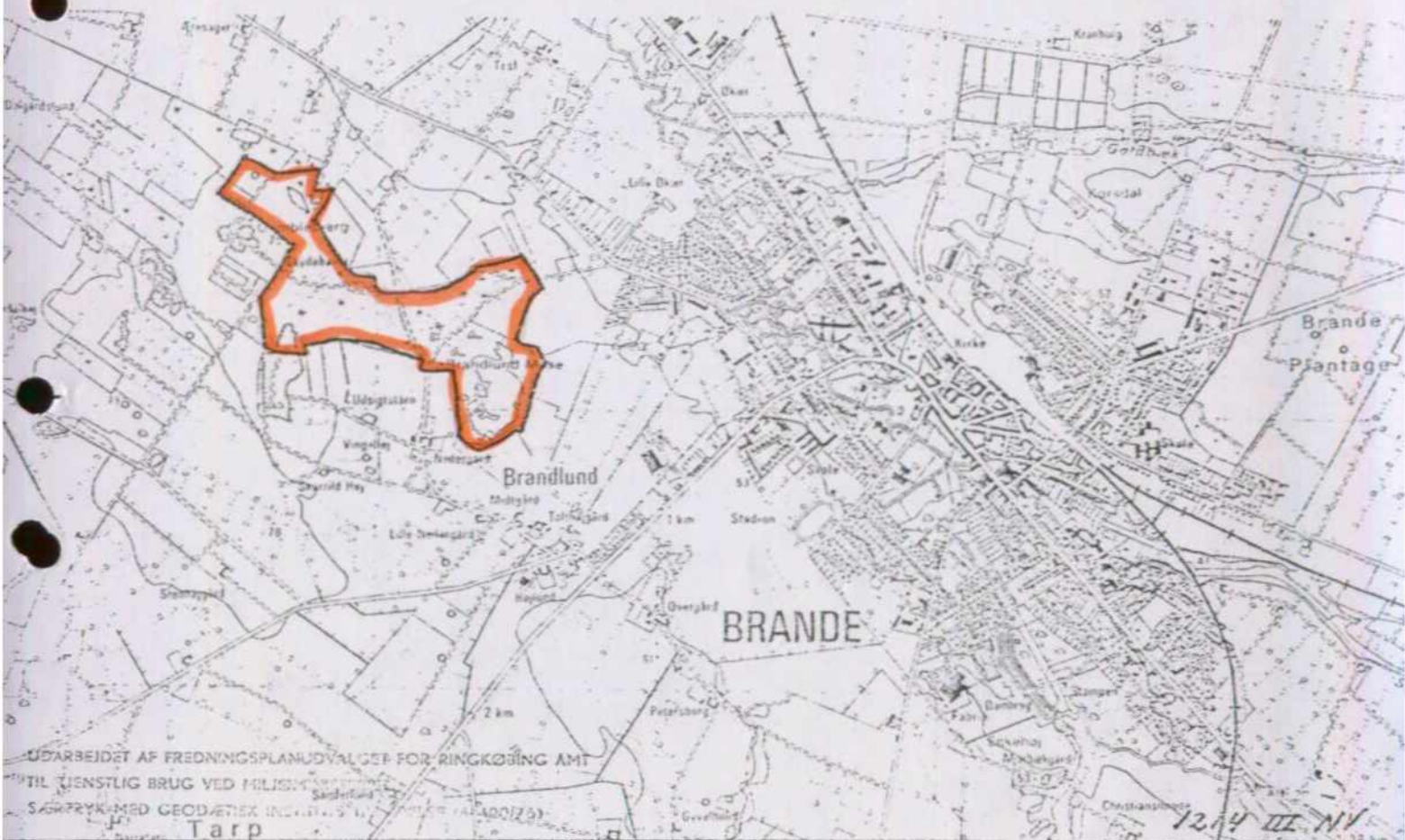
Karl Nielsen

Frits Sevelsted

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Arealets navn Brandlund Mose Sogn Brande

Komm. Brande



Areal. 43 ha

Fredet FN-kendelse af 31.3.1978.

**Formål** Bevare hede og moseområde og give befolkningen adgang hertil.

**Indhold** Arealerne bibeholdes i den nuværende tilstand. Ved gentilplantning skal plantes løvtræer. Retablering af skydebane. Bygninger og tårne væk inden 31. marts 1980. FPU og/eller byrådet anlægger og afmærker stier i området samt anlægger p-plads og toiletfaciliteter, men vedligeholdes alene af kommunen.

Matr. nr. se kendelse

**Ejer** Private

**Påtaleret** Fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds.



KORT 1214 III NV.

REG. NR. 6627

2/7-1980

## Overfredningsnævnets afgørelse

af 2. juli 1980

i sagen om fredning af Brandlund mose med tilgrænsende arealer i Brande kommune, Ringkøbing amt (sag nr. 2374/78).

-----

Fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds afsagde den 31. marts 1978 kendelse om fredning af ca. 43 ha omfattende Brandlund mose og tilgrænsende hede- og plantagearealer ved Brande by.

Kendelsen omfatter arealer, der tilhører 18 ejere, heriblandt Brande kommune. Arealerne ligger i landzone bortset fra de godt 2 ha af kommunens ejendom, som er henført til byzone og i en byplanvedtægt fra 1973 udlagt til offentligt rekreativt formål. Fredningssagen er rejst i 1976 af Brande kommune med bistand fra det daværende fredningsplanudvalg for Ringkøbing amt, og fredningen tilsigter at opretholde et af de få bevarede hede- og moseområder på egnen samt at gøre området mere tilgængeligt for almenheden.

Fredningsnævnets kendelse er for så vidt angår fredningens gennemførelse og indhold indbragt for overfredningsnævnet af 3 ejere og en bruger.

Niels Truelsen som ejer af matr.nr. 6 n og 6 a, Brandlund By, Brande, og Kruse R. Sørensen som ejer af matr.nr. 6 k, sstd., har i første række ønsket fredningen helt opgivet. Niels Truelsen har herved anført, at fredningen tilsigter at skabe et nærrekreativt område op til Brande by, men at dette er en kommunal opgave, som bør varetages af byrådet i forbindelse med, at området inddrages i byzone, således at ejerne kan kræve arealerne overtaget af kommunen. Kruse R. Sørensen har anført, at fredningen må anses for overflødig i betragtning af de mange fredninger, der er gennemført i Midtjylland.

Niels Truelsen har i anden række ønsket forskellige ændringer af fred-

ningsbestemmelserne, bl.a. således at der tillades tilplantning med nåletræer, og at der ikke udlægges nye stier i området. Niels Truelsen har endvidere ønsket bestemmelserne ændret, så at beføjelser for og påbud til offentlige myndigheder i forbindelse med fredningen tillægges respektive rettes til fredningsnævnet og fredningsplanudvalget.

Kruse R. Sørensen har i anden række ønsket fredningsbestemmelserne ændret, så at fredningen ikke vil være til hinder for industriel tørvegravning.

Brande Sogns Skytteforening har ønsket en ophævelse af påbudet om fjernelse af foreningens skydebane på matr.nr. 6 a, sstd., og Erik Midtgaard har som ejer af matr.nr. 5 f m.fl., sstd., ønsket det tydeliggjort, at fredningen ikke forbyder sejlads med robåd på søen.

Brande byråd og Ringkøbing amtsråd har udtalt sig til støtte for fredningens gennemførelse i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet.

Statsskovdistriktet har foreslået indført et forbud mod beplantning med bævreasp af hensyn til de yderligere plejeforanstaltninger, som udbredelsen af dette træ på heden kan medføre. Statsskovdistriktet har endvidere henstillet nogle ændringer og tydeliggørelser af bestemmelserne om landskabspleje.

Grænsen mellem landzone og byzone inden for fredningsområdet er sammenfaldende med en i slutningen af 1960'erne projekteret omfartsvej vest om Brande by. Det er oplyst, at byrådet nu ønsker vejen placeret øst om byen, at fredningsstyrelsen har meddelt principgodkendelse heraf, jfr. naturfredningslovens § 42, og at vejdirektoratet er indstillet på herefter at ophæve de allerede pålagte byggelinier til sikring af en vestlig omfartsvej.

I sagens behandling har deltaget 8 af overfredningsnævnets medlemmer.

Efter besigtigelse af området og møde med de interesserede i sagen skal overfredningsnævnet enstemmigt udtale:

Området ligger ganske tæt ved Brande by, og en del af området, ca. 7 ha, ejes af kommunen. Det findes bedst stemmende med den generelle ordning af opgave- og byrdefordelingen mellem myndighederne, at en af kommunen ønsket udnyttelse af området som et rekreativt område med betydning i første række for beboerne i Brande by besluttet af byrådet i en lokalplan og bekostes fuldt ud af kommunen. Fredningsformålet omfatter imidlertid ikke blot en sådan udnyttelse af området, men også en bevaring af den oprindelige natur i det pågældende hede- og moseområde. Dette formål, der har interesse i i al fald regional sammenhæng, jfr. den af fredningsplanudvalget i 1972 udarbejdede landskabsanalyse, er det centrale fredningsformål og kan efter den gældende lovgivning ikke tilgodeses gennem bestemmelser i en lokalplan. Endvidere gør netop bevaringsinteresserne det påkrævet i

et tilfælde som det foreliggende, at områdets udnyttelse til offentligt rekreativt formål reguleres under hensyntagen til dette overordnede fredningsformål. Det tiltrædes derfor, at fredningsnævnet har besluttet fredning af området.

Den af fredningsnævnet bestemte afgrænsning af det fredede område tiltrædes ligeledes. Områdets afgrænsning fremgår af kortet, der hører til overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet).

Efter det for overfredningsnævnet fremkomne, herunder det ved besigtigelsen konstaterede, findes der imidlertid at burde foretages nogle ændringer af de af fredningsnævnet besluttede fredningsbestemmelser.

Der findes således ikke tilstrækkelig anledning til mod ejerens ønske at foreskrive løvtræsbinding på det ca. 1.700 m<sup>2</sup> store skovbevoksede areal af matr. nr. 6 a ved områdets sydvestgrænse. Fredningens løvtræsbinding vil herefter alene gælde for de skovbevoksede dele af matr. nr. 5 ah og 5 ai og af kommunens ejendom matr. nr. 5 b og findes efter fredningsformålet at burde udvides med forbud mod plantning af bævreasp.

Beføjelsen til at udøve landskabspleje på privatejede arealer i området findes at burde tillægges Ringkøbing amtsråd. For at sikre, at træer m.v., der fældes som led i plejeforanstaltninger, bliver fjernet fra arealet, findes grundejerens ret til at beholde effekterne af disse træer m.m. at burde begrænses til kun at gælde en vis kortere tid efter plejeforanstaltningens udførelse, således som det fremgår af nedenstående fredningsbestemmelser.

Bestemmelserne i miljøbeskyttelseslovens kapitel IV findes at udgøre tilstrækkelig sikkerhed mod, at søen inden for det fredede område bliver forurennet ved tilledning af spildevand. Den særlige fredningsbestemmelse herom kan således udgå. Det findes derimod rigtigst, at de almindelige bestemmelser om vådområder i naturfredningslovens § 43 suppleres med et udtrykkeligt forbud mod afvanding af de arealer, der ligger inden for det fredede område. Der findes endvidere i fredningsbestemmelserne at burde tilføjes et forbud mod, at der sejles med motorbåd på søen. Det fremgår heraf, at fredningen ikke er til hinder for, at søen besjles med robåd, således som en af ejerne har ønsket ret til.

Overfredningsnævnet finder, at fredningsformålet på længere sigt gør det nødvendigt, at skydebanen med tilhørende skure på matr. nr. 6 a fjernes fra dens nuværende beliggenhed. En skydebane findes umiddelbart bedre at kunne indrettes i grusgraven på samme ejendom. En del af grusgraven er omfattet af fredningen, men bliver det muligt at flytte skydebanen til grusgraven, skal fredningen ikke være til hinder derfor. Påbudet om fjernelse af skydebanen inden 2 år fra datoen for fredningsnævnets kendelse ændres derfor til, at skydebanen skal være fjernet

senest 31. marts 1982, medmindre offentlige myndigheder har afslået at tillade en skydebane indrettet i grusgraven. Hvis de nødvendige tilladelser fra myndighederne ikke kan opnås, findes det imidlertid efter forholdene, som de foreligger i dag, overvejende betænkeligt nu at kræve skydebanen fjernet fra dens nuværende beliggenhed.

Det tiltrædes, at der ved fredningen sikres almenheden en ret til gående færdsel i området, således at en sådan færdsel ikke skal være afhængig af, at ejerne som hidtil stiller sig velvilligt dertil ved at undlade indhegning af de udyrkede arealer. Som tidligere anført er det overordnede fredningsformål imidlertid at bevare den oprindelige natur i området. Områdets udnyttelse til rekreativt formål må ikke komme i strid hermed. Det findes derfor påkrævet, at offentlighedens færdsel kun sker på afmærkede stier og eksisterende markveje, således at de udyrkede arealer iøvrigt kan beskyttes mod det slid, som kan blive en følge af en udvidet færdselsret. Uindhegnede udyrkede arealer, hvortil der er adgang på lovlig måde, er imidlertid efter naturfredningslovens § 56 åbne for almenheden for færdsel til fods og kortvarigt ophold, hvis ikke andet bestemmes. Det findes derfor nødvendigt i fredningsbestemmelserne at medtage et forbud mod offentlig færdsel uden for de afmærkede stier og markvejene, ligesom det findes rigtigst, at stierne fra tid til anden flyttes.

Der er imidlertid intet til hinder for, at den enkelte ejer giver tilladelse til en udvidet færdselsret, f.eks. tillader ridning. Hensynet til at undgå slid på naturen gør det dog påkrævet, at en sådan tilladt ridning kun finder sted på særskilt afmærkede stier og veje.

Da den offentlige adgang til området har særlig betydning for beboerne i Brande by, findes det rigtigst, at samtlige anlægs- og vedligeholdelsesarbejder i forbindelse med almenhedens færdsel forestås og bekostes af kommunen. Det findes med samme begrundelse rigtigst at overlade det til byrådet at bestemme, om de i området værende bygningsrester, tårne og bygninger (bortset fra sommerhuset på matr.nr. 5 ai og skydebanen med tilhørende skur) skal fjernes.

På kortet, der hører til fredningsnævnets kendelse, er vist forløbet af den i 1960'erne projekterede omfartsvej, men de af fredningsnævnet fastsatte fredningsbestemmelser er til hinder for et sådant vejanlæg. Allerede fordi byrådet som anført har opgivet denne vestlige omfartsvej, tiltrædes det, at fredningen hindrer vejanlægget.

Idet der iøvrigt foretages visse ændringer af fredningsbestemmelserne som følge af de ændringer af naturfredningsloven, der er gennemført efter afsigel-

sen af fredningsnævnets kendelse og iøvrigt af overvejende redaktionel karakter, bliver fredningsbestemmelserne for det på fredningskortet viste område herefter.

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre og i fornøden udstrækning genoprette områdets karakter af hede- og moseområde med mindre skovarealer samt at sikre offentligheden en ret til færdsel i området under hensyntagen til naturbevarelsen.

§ 2. Bevaring af området.

Området skal opretholdes som et naturområde. Der må ikke foretages foranstaltninger, som ændrer arealernes nuværende tilstand, medmindre sådanne foranstaltninger tjener til opfyldelse af fredningsformålet eller er særligt tilladt i fredningsbestemmelserne.

§ 3. Arealernes drift og pleje m.v.

- a. Det følger af § 2, at arealerne ikke må opdyrkes, og at der ikke må foretages tilplantning.

Fredningen er dog ikke til hinder for opdyrkning af den nordligste del af matr.nr. 5 ai til en afstand af 50 m fra ejendommens nordskel, således som det er vist på fredningskortet. Der må på samme ejendom endvidere foretages udtynding og ændring af beplantningen inden for en afstand af 10 m fra det eksisterende sommerhus, idet nyplantning dog på forhånd skal godkendes af Ringkøbing amtsråd.

- b. Det følger endvidere af § 2, at de nuværende skovbevoksninger skal opretholdes på de arealer, som er vist på fredningskortet med signatur for "skovbevoksning". Ved genplantning på disse arealer må der kun anvendes de på stedet naturligt hjemmehørende løvtræer, dog ikke bævreasp. Genplantning inden for skovbevoksningen på matr.nr. 6 a må dog ske også med nåletræer.

- c. Det følger tillige af § 1, at de fredede arealer ikke må afvandes eller drænes, og at der ikke må foretages andre foranstaltninger som f. eks. vandindvinding, der kan medføre, at de fredede mose- og engarealers fugtighedsgrad formindskes.

- d. Der må ikke opsættes hegn bortset fra sædvanlige kreaturhegn.

- e. Ringkøbing amtsråd har ret til at foretage landskabspleje ved hugst, græsning, afbrænding eller på anden måde, således at arealernes

karakter bevares. Plejeforanstaltninger må ikke iværksættes, før der er givet vedkommende grundejer adgang til selv at foretage de ønskede foranstaltninger. Uanset hvem der foretager plejen, tilhører effekter af træer m.m. vedkommende grundejer, såfremt effekterne fjernes fra arealet inden en af amtsrådet fastsat frist af mindst 2 uger, men tilfalder ellers amtsrådet.

f. Motorbådssejlad på søen er ikke tilladt.

g. Forurening af naturen ved henkastning eller anbringelse af affald må ikke finde sted.

#### § 4. Terrænændringer.

Det følger af § 2, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for indvinding af tørv i begrænset omfang til eget forbrug.

Fredningen er heller ikke til hinder for, at der foretages nødvendige terrænændringer i forbindelse med retablering af arealet omkring skydebanen på matr.nr. 6 a, hvis denne fjernes, eller for nedlæggelse af sædvanlige kabler og ledninger til sommerhuset på matr.nr. 5 ai.

#### § 5. Bygninger.

Det følger af § 2, at der ikke må opføres bygninger, herunder transformerstationer, skure og boder.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at sommerhuset på matr.nr. 5 ai kan genopføres i tilfælde af brand eller anden ødelæggelse efter planer godkendt af fredningsnævnet.

#### § 6. Andre faste konstruktioner og anlæg.

Det følger ligeledes af § 2, at der heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke anbringes vindmøller, tårne, hochstande og master (herunder master for luftledninger til strømforsyning) eller etableres oplags- eller lossepladser.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der etableres en skydebane i grusgraven på matr.nr. 6 a.

#### § 7. Campering og teltning m.v.

Der må ikke anbringes campingvogne og lignende, og teltslagning må ikke finde sted.

§ 8. Fjernelse af skydebane, tårne og bygningsrester.

Det pålægges Brande Sogns Skytteforening at fjerne den eksisterende skydebane med tilhørende skur på matr.nr. 6 a senest 31. marts 1982, medmindre offentlige myndigheder inden da har afslået at tillade en skydebane indrettet i grusgraven på samme ejendom.

Brande byråd kan når som helst forlange, at vedkommende grundejer fjerner de øvrige bygninger (bortset fra sommerhuset på matr.nr. 5 ai), konstruktioner og bygningsrester m.v., som findes på de fredede arealer.

§ 9. Offentlighedens adgang.

- a. Offentligheden har ret til færdsel til fods ad stier og markveje som vist på fredningskortet. Angivelsen på kortet af nye stier er kun retningsgivende for stiforløbet, som skal ændres, når slidtagehensyn gør det ønskeligt.

Brande kommune har ret og pligt til at anlægge de nye stier som naturstier i indtil 2 m bredde, der ikke må overfladebehandles. Både de eksisterende markveje, der åbnes for offentlighedens gående færdsel, og de nye stier skal afmærkes i marken. Både nyanlæg og flytning af stier skal forud godkendes af fredningsnævnet med hensyn til såvel placering som udformning. Fredningsnævnet kan overføre sin godkendelsesbeføjelse til Ringkøbing amtsråd.

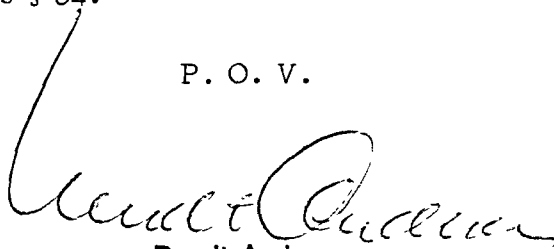
- b. Offentlig færdsel på de privatejede udyrkede arealer under fredningen er ikke tilladt uden for de afmærkede stier og veje.
- c. Ridning i området må kun foregå ad særligt afmærkede stier og veje.
- d. Brande kommune anlægger en parkerings- og rastepads på matr. nr. 5 b med en beliggenhed som markeret på fredningskortet.
- e. Brande kommune har ret til uanset bestemmelserne i §§ 5 og 6 at etablere ønskelige publikumsfaciliteter (toilet, affaldsbeholdere m.v.).
- f. Det pålægges Brande kommune passende steder inden for det fredede område at opsætte et af fredningsnævnet godkendt ordensreglement for offentlighedens færdsel. Ordensreglementet skal angive, at fredningen kun medfører ret til gående færdsel på de afmærkede stier og veje, og at det er forbudt at færdes på de udyrkede arealer iøvrigt, jfr. pkt. b.

Ordensreglementet skal endvidere indeholde forbud mod, at der medtages hunde, som ikke er i snor.

§ 9. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

P. O. V.



**Bendt Andersen**  
overfredningsnævnets formand



REG. NR. 6627

2/7-1980

Overfredningsnævnets afgørelse

af 2. juli 1980

om erstatning i anledning af fredningen af Brandlund mose med tilgrænsende arealer i Brande kommune, Ringkøbing amt (sag nr. 2374/78).

-----

Fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds har den 31. marts 1978 afsagt kendelse om fredning af ca. 43 ha omkring Brandlund mose ved Brande by og tilkendt fredningserstatninger til 14 af de berørte 18 lodsejere med ialt 41.764 kr.

Det fremgår af fredningsnævnets kendelse, at fredningsnævnet har tilkendt erstatning med 1.000 kr. pr. ha for landbrugsjord og med 400 kr. pr. ha for øvrige arealer for det tab, som de fastsatte fredningsbestemmelser generelt måtte antages at påføre de berørte ejere, dog at der ikke blev tilkendt erstatning til 4 ejere, herunder Brande kommune, som havde frafaldet krav om erstatning. For udlæg af stier og færdselsret for offentligheden ad eksisterende stier og markveje tilkendtes erstatning med 10 kr. pr. løbende meter. Som mindstebeløb blev tilkendt 200 kr.

Erstatningsfastsættelsen er påklaget til overfredningsnævnet af Niels Truel- sen som ejer af ejendommen under lb.nr. 6, Kruse R. Sørensen som ejer af ejen- dommen under lb.nr. 11 samt Erik Midtgaard som ejer af ejendommen under lb.nr. 7 i fredningsnævnets kendelse. De to førstnævnte har påstået en betydelig forhøjel- se af de tilkendte erstatningsbeløb på henholdsvis 19.520 kr. og 200 kr. Den sidst- nævnte har bestridt, at han har frafaldet krav om erstatning og har påstået sig til- kendt erstatning på lige fod med de øvrige ejere.

I sagens behandling har deltaget 8 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af det omhandlede område med nogle ændringer af fredningsbestemmelserne. De foretagne ændringer findes ikke at gøre fredningen mere byrdefuld for ejerne.

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at der er ydet fuld erstatning for det tab, som fredningen påfører ejerne, når erstatningen udmåles efter de ovennævnte beløb pr. ha og pr. løbende meter sti, som fredningsnævnet har lagt til grund. Mindestebeløbet for en erstatning findes dog at burde forhøjes til 500 kr.

Med disse bemærkninger stadfæstes fredningsnævnets erstatningstilkendelse bortset fra følgende ejendomme, hvor erstatningen fastsættes således:

S. Winther Rasmussen (lb.nr. 5)		
0,96 ha á 400 kr.		500 kr.
Erik Midtgaard (lb.nr. 7)		
1,46 ha á 400 kr.	584 kr.	
80 m sti á 10 kr.	<u>800 kr.</u>	1.384 kr.
P.E.C. Pedersen (lb.nr. 10)		
0,46 ha á 400 kr.		500 kr.
Kruse R. Sørensen (lb.nr. 11)		
0,26 ha á 400 kr.		500 kr.
Robert Nielsen (lb.nr. 12)		
0,11 ha á 400 kr.		500 kr.
Ejnar Lassen (lb.nr. 13)		
0,15 ha á 400 kr.		500 kr.
Aage og Max Pedersen (lb.nr. 14)		
0,28 ha á 400 kr.	112 kr.	
30 m sti á 10 kr.	<u>300 kr.</u>	500 kr.
Kjeld Overgaard Petersen (lb.nr. 15)		
0,35 ha á 400 kr.	140 kr.	
32 m sti á 10 kr.	<u>320 kr.</u>	500 kr.
Niels Arvad Pedersen (lb.nr. 16)		
0,39 ha á 400 kr.	156 kr.	
32 m sti á 10 kr.	<u>320 kr.</u>	500 kr.
Marius Sandfeld Jensen (lb.nr. 18)		
0,46 ha á 400 kr.		500 kr.

De samlede fredningserstatninger udgør herefter 44.916 kr.

Erstatningerne forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, med 10 % p.a. fra den 31. marts 1978 (datoen for fredningsnævnets kendelse) til den

31. december 1978 og derefter med en årlig rente, der er 1 % højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

I godtgørelse for omkostninger til konsulentbistand under sagens behandling for både fredningsnævn og overfredningsnævn tillægges der gårdejer Niels Truelsen (lb.nr. 6) 600 kr., der udbetales direkte til Landskontoret for Landboret, Århus.

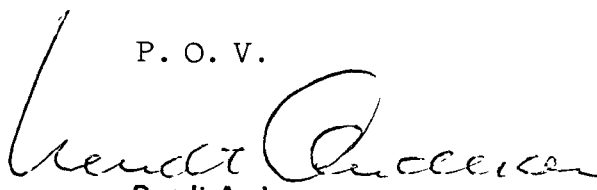
Efter § 33, stk. 3, i den før 1. januar 1979 gældende naturfredningslov (lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. oktober 1975) kan overfredningsnævnet pålægge en kommune at betale en passende del af erstatningen, såfremt det må antages, at beboerne i kommunen har en væsentlig fordel af fredningen. Det følger af bekendtgørelse nr. 611 af 1. december 1978, at den nævnte lovbestemmelse finder anvendelse i nærværende fredningssag.

Overfredningsnævnet finder enstemmigt, at beboerne i Brande kommune har en så væsentlig fordel af fredningen, at det bør pålægges Brande kommune at udrede 15.000 kr. af fredningserstatningen.

Den samlede erstatning med renter og omkostningsbeløbet udredes herefter af Brande kommune med 15.000 kr. samt af staten med 75 % og af Ringkøbing amtsråd med 25 % af restbeløbet.

Overfredningsnævnets ovenstående afgørelse af erstatningsspørgsmålene kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (adresse: Amaliegade 13, 1256 København K.) af de ovennævnte 3 ejere, som har påklaget fredningsnævnets erstatningsfastsættelse til overfredningsnævnet, samt af fredningsstyrelsen, Brande byråd og Ringkøbing amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelserne vedrørende omkostningsbeløbet og erstatningsfordelingen kan dog ikke påklages til taksationskommissionen.

P. O. V.

  
**Bendt Andersen**  
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET>

31/3-1978

U d s k r i f t  
af

protokollen for fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds

-----

Aar 1978 den 31. marts 1978 afsagde fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds i sagen  
R.A.F. 396/1976 fredning af Brandlund Mose  
sålydende

k e n d e l s e:

I skrivelse af 8. november 1976 har Brande byråd rejst begæring om fredning af Brandlund Mose og omliggende hede- og plantageområder af areal ialt ca. 43 ha.

Som begrundelse for begæringen har sagsrejseren anført, at området er et af de få bevarede af de tidligere udstrakte hede- og moseområder på Brande egnen. Det er rigt varieret med sø, eng og løvskov i den flade østlige del og med hedestrækninger iblandet mindre skovarealer mod vest på den kuperede del af arealet. Skønt selvsåede fyr er ved at kvæle heden visse steder, er landskabet stadig meget attraktivt.

Byrådet har videre anført, at den gældende lovgivning ikke giver beskyttelse mod opdyrkning og tilplantning, og selv om ejerne hidtil har ladet befolkningen færdes frit i området, er der ikke nogen sikret adgang for almenheden til de fredningsværdige områder.

Endelig har sagsrejserne anført, at området er af betydelig landskabelig værdi, og at det i kraft af sin beliggenhed har væsentlig betydning for almenheden, især når der ved en fredning skabes ret for almenheden til at færdes og opholde sig der, i hvilken forbindelse sagsrejserne har henvist til, at området er af stor interesse for naturfredningen i henhold til den af fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt i 1972 udarbejdede landskabsanalyse.

Med fredningsbegæringen fulgte en nærmere udformet frednings-

påstand indeholdende regler om bevaring af arealet i hidtidig tilstand samt etablering af gangstier og parkeringspladser.

Efter behørig indkaldelse afholdtes den 12. marts 1977 møde med de i sagen interesserede. Mødt var hovedparten af lodsejerne samt repræsentanter for Brande byråd, Ringkøbing amtsråd, fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt, Danmarks Naturfredningsforening, de lokale landboforeninger samt De Samvirkende Danske Landboforeninger.

Efter at fredningsforslaget var gennemgået blev der for hovedparten af de mødte udtrykt tilslutning til fredningen. Såvel under mødet som ved nævnets besigtigelse den 26. april 1977 fandt drøftelser sted med forskellige lodsejere om mindre ændringer.

På grundlag af det således foreliggende finder nævnet, der i denne sag har bestået af formanden, dommer Sv. Aa. Christensen, det amtsrådsvalgte medlem Børge Herping og det kommunalvalgte medlem Marius Husum Jensen, at naturfredningslovens betingelser for fredning af området er opfyldt og har bestemt, at der skal ske fredning af et areal som vist på vedhæftede kort og således, at der for fredningen gælder følgende bestemmelser:

1: Arealerne skal henligge i deres nuværende tilstand og med den nuværende plantevækst, og enhver foranstaltning, der ændrer denne, er forbudt. Opdyrkning eller etablering af nye beplantninger må således ikke finde sted.

Skovarealerne skal bibeholdes, dog således at nåletræer ved gentilplantning kun må erstattes med de på stedet naturligt hjemmehørende løvtræer. Gentilplantning skal godkendes af fredningsmyndighederne.

Det er tilladt fredningsmyndighederne og Brande byråd - i det omfang lodsejerne ikke selv ønsker at sørge herfor - at pleje den naturlige plantevækst ved hugst, græsning, afbrænding eller på anden måde og således, at arealernes karakter af hede, skov, sø og eng bevares. Plejeforanstaltninger må ikke iværksættes fra myndighedernes side, før der er givet lodsejerne adgang til selv at foretage plejen, og i det omfang plejen foretages af myndighederne, tilkommer effekter af træer m.m. lodsejerne, såfremt de ønsker dem.

2: Ændringer af terrænformerne må ikke finde sted. Undtaget fra dette forbud er dog reetablering af terrænet omkring skydebanelen på lb.nr. 6. Endvidere er tørvegravning til privat forbrug tilladt.

- 3: Søen må ikke forurennes ved tilledning af spildevand eller på anden måde, og afvanding af arealerne må ikke finde sted.
- 4: Bebyggelse i området må ikke finde sted, ligesom der ikke må opstilles skure, hochstande, boder, campingvogne eller noget andet. De på området værende tårne, bygninger (bortset fra sommerhuset på lb. nr. 5), bygningsrester samt skydebanen med tilhørende skur på lb. nr. 6 skal fjernes inden 2 år fra kendelsens dato.
- 5: Der må ikke foretages nye ledningsføringer over arealet eller opstilles master og lignende, ligesom der ikke må opstilles hegn, bortset fra sædvanlige kreaturhegn.
- 6: Der må ikke i området henkastes eller henstilles affald, skrot eller lignende materialer.
- 7: Fredningsplanudvalget eller kommunalbestyrelsen anlægger og afmærker stier, som vist på vedhæftede kort. Stierne skal henligge som naturstier og må ikke overfladebehandles og skal i det omfang, de ikke følger eksisterende stier eller veje, udlægges i 2 meters bredde. Almenheden har adgang til færdsel til fods ad de nævnte stier.
- 8: Kommunalbestyrelsen etablerer en parkeringsplads på matr. nr. 5-b, således som angivet på kortet.
- 9: Kommunalbestyrelsen opsætter efter samråd med fredningsplanudvalget nødvendige skilte med ordensregler og affaldssækkeholdere samt etablerer nødvendige toiletfaciliteter. Det skal af skiltningen udtrykkeligt fremgå, at hunde kun må medtages, når de føres i snor, og at enhver form for motoriseret færdsel er forbudt.
- 10: Vedligeholdelse af stier, parkeringspladser og toiletfaciliteter påhviler byrådet.

For matr. nr. 5-ai, Brandlund by og sogn (lb. nr. 5) fastsættes følgende særlige bestemmelser:

Den nordligste del af ejendommen til en afstand af 50 meter fra ejendommens nordligste skel må opdyrkes.

Ejeren er berettiget til at foretage udtyndinger og ændring af beplantningen i en afstand af indtil 10 meter fra det nuværende sommerhus, idet nybeplantning dog skal godkendes af fredningsplanudvalget.

Ejeren kan lade nedlægge sædvanlige elektricitets- og tele-

fonkabler samt vandledninger til sommerhuset.

I tilfælde af sommerhusets brand eller lignende må det genopføres efter planer godkendt af fredningsnævnet.

Under sagens behandling har lb. nr. 1, 2, 7 og 8 frafaldet erstatningskrav. De øvrige lodsejere har ikke fremsat konkrete erstatningskrav.

Nævnet har under hensyn til de stedlige forhold og det efter praksis gældende erstatningsniveau fastsat fredningerstatningerne til følgende enhedsbeløb:

For landbrugsjord	1.000 kr. pr. ha
For øvrige arealer	400 kr. pr. ha
For stier	10 kr. pr. lb. meter.

Der tilkendes herefter erstatning i overensstemmelse med det på vedhæftede lodsejerfortegnelse anførte, idet bemærkes, at erstatningernes mindstebeløb er fastsat til 200 kr.

De tilkendte erstatninger vil i medfør af naturfredningslovens § 33 stk. 1 være at udrede af statskassen med 75% og af Ringkøbing Amtsråd med 25%.

#### T h i b e s t e m m e s :

De på vedhæftede kort angivne arealer af størrelse som angivet på vedhæftede lodsejerfortegnelse fredes i overensstemmelse med det foran anførte.

I erstatning udbetales til ejerne de på vedhæftede lodsejerfortegnelse angivne beløb ialt kr. 41.764 med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank til enhver tid fastsatte diskonto fra kendelsens dato.

Erstatningerne udredes af Statskassen og Ringkøbing Amtsråd som nærmere foran bestemt.

Sv. Aa. Christensen.

Børge Herping.

Marius Husum Jensen.

Foranstående kendelse kan inden 4 uger efter modtagelsen påankes til overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K, af lodsejerne og de iøvrigt i naturfredningslovens § 22 stk. 2, nr. 1-6 nævnte personer og myndigheder.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKØBING AMT FREDNINGSKREDS.



Sv. Aa. Christensen.



Lodsejer- og arealfortegnelse.

Brandlund by, Brande sogn.  
=====

lb. nr.	Matr. nr.	Ejer	Ialt ha	sti meter	erstatning
1.	√5-a	Museumssamfundet	4.35	560	0
2.	√5-b	Brande kommune	6.85	690	0
3.	√6-r	Skytteforeningen	5.50	750	9.700
4.	√5-ah	Johs. Pedersen	6.25	500	7.500
5. x	√5-ai	Evald Poulsen	0.96	0	384
6.	√6-n, √6-a	Niels Truelsen	13.55	1350	19.520
7.	√5-f, √5-g, 5-l, √6-d og √6-e	Erik Midtgaard	1.46	80	0
8.	√5-h, √6-f	N.L. Vald. Madsen	0.17	12	0
9.	√5-i, √6-g	Anders Nielsen	1.11	135	1.794
10.	√5-k, √6-h x	P.E. C. Pedersen	0.46	0	200
11.	√6-k x	Kruse R. Sørensen	0.26	0	200
12.	√6-l x	Robert Nielsen	0.11	0	200
13.	√6-m x	Ejnar Lassen	0.15	0	200
14.	√5-m	Aage og Max Pedersen	0.28	30	412
15.	√5-y x	Kjeld Overgaard Petersen	0.35	32	460
16.	√5-n, √6-i x	Niels Arvad Pedersen	0.39	32	476
17.	√5-o, √6-a	Jens Mouritz Kristensen	0.42	35	518
18.	√5-p, √6-p x	Marius Sandfeld Jensen	0.46	0	200

Ialt

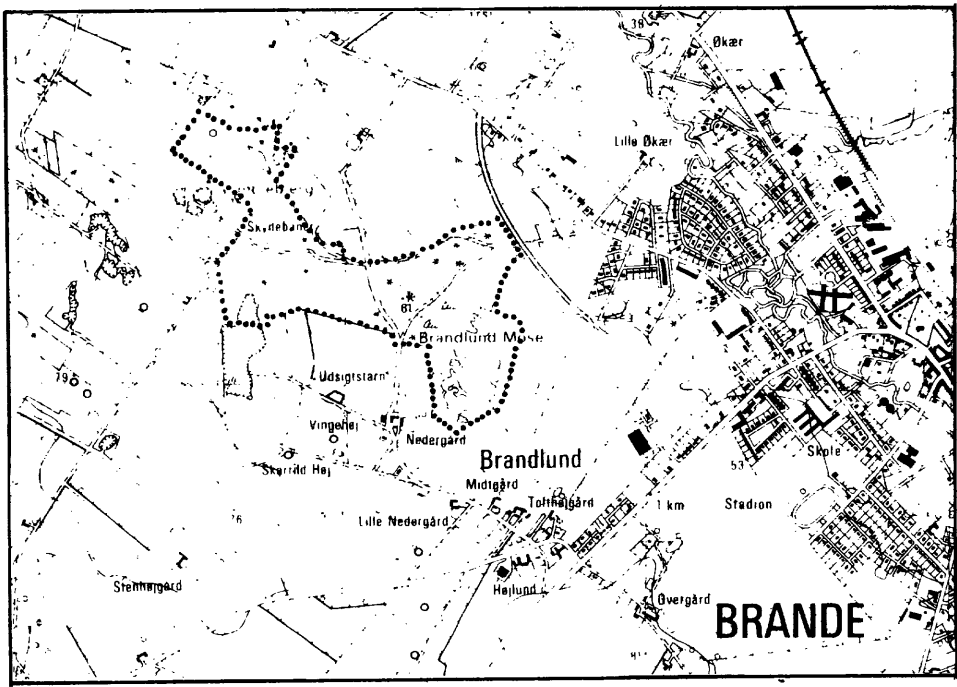
4308

4206

41.764

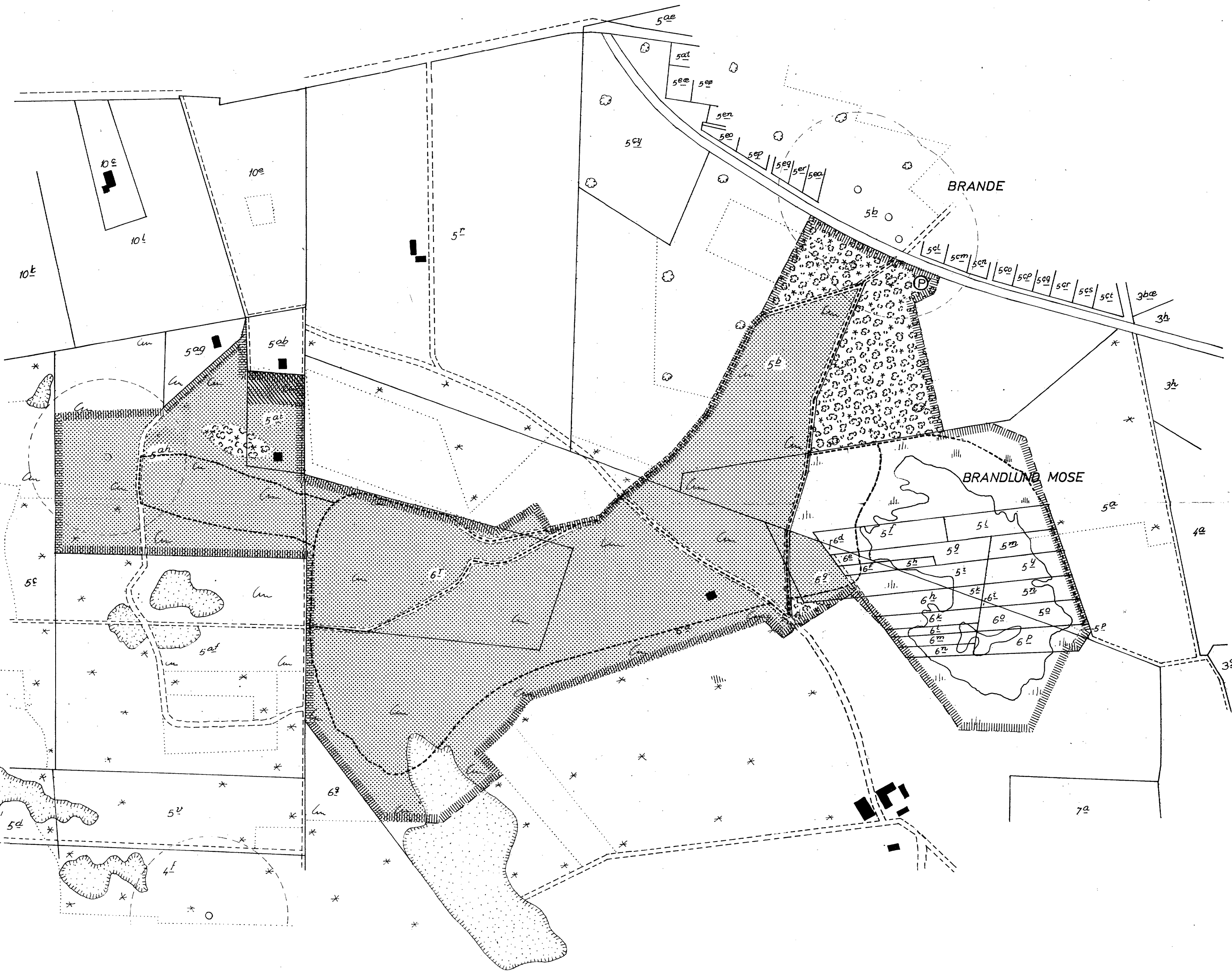
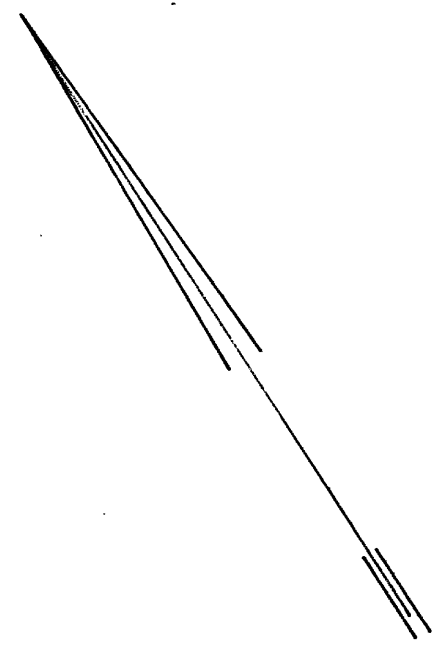


KORT>



1:25000 Udsnit af G. I. kortblad, 4cm, 1214. III NV

UDARBEJDET AF FREDNINGSTYRELSEN  
TIL BRUG VED FREDNINGSSAGER  
SÆRTRYK MED GEODATISK INSTITUTS TILLADELSE (A 400/76)



**Brandlund Mose  
og omgivende arealer  
Brandlund By, Brande  
Brande kommune Ringkøbing amt**

- ▬▬▬▬▬▬ Fredningsgrænse
- Ⓟ P-og rasteplads
- Stier (retningsgivende placering)
- ≡ Engarealer
- ▨ Hede ▨ kan opdyrkes
- ☁ Skovbevoksning

REG. NR. 06627.000

<b>FREDNINGSKORT</b> <b>Brandlund Mose</b>	Grundkort udarbejdet: NOV 1975 og JAN 1978 af Fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt
Overfredningsnævnets fredningsafgørelse af 1980 i sag nr. 2374 / 78	Rettelser, tilføjelser m. v. af Fredningsstyrelsen Dato: Juni 1980

1:4000  
0 100 200 300 400 500m

FREDNINGSPANUDVALGET FOR RINGKØBING AMT. NOVEMBER 1975.

DISPENSATIONER>

**Afgørelser – Reg. nr.: 06627.00**

**Dispensationer i perioden: 16-09-1994 - 21-03-2006**

## U D S K R I F T

AF

forhandlingsprotokollen for  
Fredningsnævnet for Århus Amt.

X Den 16 SEP. 1994  
Sag nr. 81/94

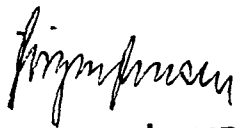
traf Fredningsnævnet afgørelse i  
angående ansøgning om tilladelse til  
at plante læhegn på Samsø som delvis  
er omfattet af Overfredningsnævnets  
afgørelse af 10. juli 1980 om fred-  
ning af arealer på Issehoved og om-  
kring Kragemosen og Overfrednings-  
nævnets afgørelse af 17. november  
1981 om fredning af arealer ved  
Stavns Fjord.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget  
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte  
medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det kommunevalgte med-  
lem, Jørgen Øster Kristensen.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 8. juli 1994 - var til  
stede.

Århus Amt, Natur og Miljø har intet haft at indvende mod det  
ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50  
dispensation til det ansøgte.

  
Jørgen Jensen

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelses påklages til  
Naturklagenævnet af blandt andet adressaten for afgørelsen og  
forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den  
pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresen-  
der klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.  
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre  
Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: Ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-  
fredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

Herning, 12. juni 2023  
FN-MJV-08-2023

Ikast-Brande kommune  
[linlaur@ikast-brande.dk](mailto:linlaur@ikast-brande.dk)

Ansøgning om at opstille et læskur på Nordlundvej 65, 7330 Brande, matr.nr. 5ah, Brandlund by Brande, R.A.F. 396/1976 – Brandlund Mose.

---

Ikast-Brande Kommune har på egne vegne søgt om dispensation fra fredningen Brandlund Mose til at opstille et læskur til geder på arealerne ved Nordlundvej 65 i Brande.

### **Ansøgningen**

Af ansøgningen fremgår, at kommunen gerne vil opstille læskuret for at leve op til dyreværnsloven, idet kommunen store dele af året som led i naturplejen har geder på arealet, som afgræsser dette. Placeringen på arealet er vist på nedenstående kort.

Læskuret er ca. 8,25 m<sup>2</sup> og måler ca. B 3,3 x D 2,5 X H 1,8. Taget og 3 sider mod nord, vest og syd beklædes med ubehandlede kalmarbrædder i lærk. Østsiden er åben og med et udhæng på ca. 1 m.

### **Fredningen**

Af Overfredningsnævnets kendelse af 2. juli 1980 fremgår, at fredningens formål blandt andet er at sikre og i fornøden udstrækning af genoprette områdets karakter af hede- og moseområde med mindre skovarealer.

Af fredningsbestemmelserne § 2 fremgår:

”...Området skal opretholdes som naturområde. Der må ikke foretages foranstaltninger som ændre arealernes nuværende tilstand ...

Kommunen må dog gerne foretage naturpleje blandt andet ved græsning

Af § 5 fremgår

”...Der må ikke opføres bygninger, herunder transformerstationer, skure og boder ...”

### **Natura 2000 og bilag IV-arter.**

Ikast-Brande Kommune har fremsendt følgende:

#### ”Natura 2000 og Bilag IV

Det ansøgte udføres udenfor Natura 2000-områderne. Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 64 - Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Habitatområdet ligger ca. 6,8 km nordøst for det ansøgte projekts placering. Udpegningsgrundlaget for området er vist her nedenfor.

---



Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 64

Naturtyper	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. \* angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Habitatområdet har ingen hydrologisk eller økologisk sammenhæng med arealet, hvor projektet gennemføres. Sammenholdt med den relative store afstand fra projektet til Natura 2000-området, vurderer Ikast-Brande Kommune derfor, at projektet ikke i sig selv - eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området samt naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Af bilag IV til *EF-habitatdirektivet* 1 fra 1992 fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men Damflagermus, Vandflagermus, Brun-Flagermus, Sydflagermus, Troldfla-germus, Odder, Markfirben, Spidssnudet Frø, Grøn Kølle-guldsmed og Ulv findes i området. Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i projektområdet. De arter, som vurderes at kunne forekomme i det konkrete område er Markfirben og Grøn Kølle-guldsmed - de øvrige arter vurderes ikke at kunne have yngle- eller raste-områder på eller ved arealet, da området er tørt, ubebygget og bevokset med nåletræ eller unge birketræer. Flagermus yngler og/eller raster i gamle høje løvtræer, opvarmede bygninger eller under jorden i fx kalk-grupper og arterne Odder og Spidssnudet Frø er knyttet til vand- og vådområder.

Markfirben: Markfirben kan potentielt forekomme i projektområdet. Arten er knyttet til tørre sydvendte skrånninger med løs sandet jord og sparsom bevoksning. Ungerne udruges i den varme sandede jord og klækker i august. De voksne overvintrer i gange og huller på sydvendte skrånninger. Arten er aktiv fra april til november. Den maksimale spredningsafstand er ca. 3 km, men arten vandrer sjældent længere end ca. 150 meter fra egnede yngle- og overvintringsområder. Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektområdet ikke er egnet yngle eller rasteområde, da det er en vestvendt græsbevokset

skråning uden åbne sandede områder. Arealet er desuden ca. 9 km fra nærmeste observation af Markfirben.

**Grøn Kølleguldsmed:** Grøn Kølleguldsmed kan potentielt forekomme i projektområdet. Arten er knyttet til vandløb med god vandkvalitet og findes i Danmark kun i 4 vandløbssystemer; Karup Å, StorÅ, Skjern Å og Gudenå. Arten ses fra slut juni til slut august. Kønsmodne individer opholder sig nær vandløbene, hvor arten yngler. Æggene lægges og udvikles på vandløbsbunden. Udviklingen fra æg til voksen tager 3-4 år og forvandlingen til voksen sker fra slutningen af juni. De unge individer, som endnu ikke er kønsmodne strejfer ofte omkring, og ses derfor på lysåbne lokaliteter helt op til 2 km fra vandløbene. Ikast-Brande Kommune vurderer at projektet ikke vil påvirke Grøn Kølleguldsmed negativt. Yngleområdet påvirkes ikke, pga. afstanden og projektets lille størrelse. Ligeledes forventes rasteområderne ikke at påvirkes negativt, da projektet forventes med tiden at højne områdets naturtilstand og lysåbenhed.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune:

- at etableringen af ansøgte læskur ikke kræver en landzonetilladelse, men som en konsekvens af dette kræves en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §17, som Ikast-Brande Kommune er indstillet på at give.
- At ansøgte ikke vil give anledning til ændringer af tilstanden i den nærliggende §3 beskyttet natur.
- at inddragelsen og ændringen i arealanvendelsen omkring, det areal, der er omfattet af byggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, ikke vil påvirke bilag IV-arter eller disses trivsel væsentligt
- at opførelsen af læskuret samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra b).”

### **Fredningsnævnets sagsbehandling**

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 6. juni 2023.

Til stede foruden nævnet ved nævnsformand Joy Winter, det ministerielt udpegede medlem, Elisabeth Moltke og det kommunalt udpegede medlem, Morten Colbert var:

Kristine Friis, Ikast-Brande Kommune.

Kristine Friis foreviste, hvor et læskur ønskes opstillet. Det er - set fra vejen - skjult i en lavning bag nogle birketræer. Læskuret er nødvendigt for at overholde reglerne i dyrevelfærdsloven, da gederne skal have mulighed for at ligge i læ. Læskuret udføres i ubehandlet træ.

### **Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse**

## FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

---

Efter votering har fredningsnævnet truffet følgende afgørelse:

Nævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, dispensation til at opstille et læskur på arealerne ved Nordlundvej 65 i Brande, som anført på kortet vist nedenfor, idet det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, idet en opstilling af et læskur som ansøgt med den pågældende placering og i de pågældende materialer ikke skæmmer naturen. Nævnet har lagt vægt på, at læskuret med den pågældende placering ikke vil kunne ses fra vejen.

Fredningsnævnet har vurderet, at projektet ikke kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen, og at det ansøgte ikke kan beskadige yngle- eller rasteområder for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV eller plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Dispensationen meddeles på følgende vilkår:

- Læskuret skal opføres i naturlige materialer som anført i ansøgningen.
- Læskuret opføres i overensstemmelse med de mål, der er oplyst og placeres som vist på nedenstående kort, så det ikke vil kunne ses fra vejen.



Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

## FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

---

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen



Joy Winter